

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Жаргалант сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/2/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024.03.25	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 99442140 Аудитор: Б.Наранцэцэг Утас: 88093788 Цахим хуудас: www.audit.mn	Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Цахим хаяг: Narantsetsegbat@audit.gov.mn
--	--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15
5.1 Зөвлөмж	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ЖАРГАЛАНТ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Д.МӨНХЖАРГАЛ ТАНАА

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.25 № 2/112
танай _____ -ны № _____ -Т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Жаргалант сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Жаргалант сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

5020412

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 359,100.8 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 601,242.1 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 167.4 хувьтай биелүүлж, орон нутгийн төсөвт 32,643.5 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Жаргалант сумын Засаг даргын 2020-2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 2023 оны хэрэгжилтийг 91.5 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Жаргалант сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Жаргалант сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

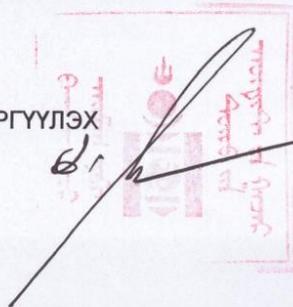
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	671,612.42	832,204.85
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	383,643.82	494,470.30
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	383,643.82	494,470.30
31210	Төгрөг	383,643.82	494,470.30
31211	Төрийн сангийн харилцах	383,643.82	494,470.30
33	АВЛАГА	158,534.68	185,229.74
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	3,500.00	3,516.00
33500	Бусад авлага	5,320.56	0.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	5,320.56	0.00
33600	Зээлийн авлага	149,714.12	181,713.74
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	149,714.12	181,713.74
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	149,714.12	181,713.74
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	114,433.92	152,504.81
35400	Хангамжийн материал	83,045.44	106,318.55
35410	Бичиг хэргийн материал	1,720.58	2,865.58
35420	Аж ахуйн материал	19,981.94	46,115.67
35450	Барилгын засварын материал	390.80	390.80
35470	Бусад хангамжийн материал	60,952.12	56,946.50
35600	Мал амьтад	31,388.48	46,186.26
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	15,000.00	0.00
36100	Барааны нөөц	15,000.00	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,319,318.79	1,364,780.01
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,319,318.79	1,364,780.01
39200	Биет хөрөнгө	1,216,506.79	1,261,968.01
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	808,498.61	899,994.02
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-164,501.18	-196,223.67
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	226,610.80	199,800.80
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-147,780.80	-137,613.47
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	272,597.86	312,266.66
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-165,515.72	-196,272.46
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	124,365.52	109,438.87
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,699.75	-45,555.23
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	194,620.00	214,620.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-94,357.25	-106,888.25
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	451,746.13	495,557.93
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-240,077.42	-287,157.19
39300	Биет бус хөрөнгө	102,812.00	102,812.00
39301	Програм хангамж	200.00	200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-200.00	-200.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	102,812.00	102,812.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,990,931.22	2,196,984.86
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	63.23	5,612.99
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	63.23	5,612.99
41300	Өглөг	63.23	5,612.99
41360	Бусад өглөг	63.23	5,500.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	63.23	5,500.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,990,867.99	2,191,371.87
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,990,867.99	2,191,371.87
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	547,324.88	547,324.88
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	547,324.88	547,324.88
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,351,270.82	1,554,218.59
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,808,478.52	1,343,414.71
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-4,457,207.69	210,803.88
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	92,272.28	89,828.40
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,990,931.22	2,196,984.86

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,243,420.80	2,902,134.43
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	434,836.52	585,400.01
110	Орлогын албан татвар	209,087.48	238,092.39
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	209,087.48	238,092.39
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилгах хөдөлмөр эрх	153,123.22	186,314.88
110002	Үйл ажиллагааны орлого	18,683.10	10,279.64
110003	Хөрөнгийн орлого	35,405.56	40,389.95
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,875.60	1,107.92
113	Хөрөнгийн албан татвар	57,696.51	68,986.14
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,006.11	2,214.87
113002	Бууны албан татвар	8,040.00	7,620.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	48,650.40	59,151.27
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	168,052.54	278,321.48
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	11,714.36	13,265.84
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	7,783.33	8,768.79
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	286.00	637.68
118009	Хөг хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,645.03	3,859.37
1181	Газрын төлбөр	2,311.31	4,413.13
118101	Газрын төлбөр	2,311.31	4,413.13
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	154,026.86	260,642.51
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	154,026.86	260,642.51
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	293,224.38	399,595.61
120	Нийтлэг татварын бус орлого	293,224.38	399,595.61
120003	Торгуулийн орлого	19,339.50	15,842.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,651.16	124,956.03
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,098.51	48,547.44
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,552.65	76,408.59
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	214,967.09	177,886.80
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	47,266.63	80,910.78
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,515,359.89	1,917,138.81
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	41,421.40	32,643.59
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,421.40	32,643.59
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	24,919.09	2,795.25
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,919.09	2,795.25
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,449,019.40	1,881,699.97
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	695,511.80	939,489.37
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	555,685.10	679,299.80
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	197,822.50	262,910.80

II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,022,122.17	2,688,974.25
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,022,122.17	2,688,974.25
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	923,893.05	1,391,975.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	280,414.62	422,339.90
210101	Үндсэн цалин	212,707.74	311,090.11
210102	Нэмэгдэл	40,899.22	94,464.53
210104	Урамшуулал	24,167.19	16,785.26
210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,640.47	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,011.75	52,999.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,404.40	36,103.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,790.56	4,273.26
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,079.78	3,457.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	684.93	833.80
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,052.08	8,331.84
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,792.49	81,393.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,850.49	9,681.66
210302	Түлш, халаалт	49,942.00	71,711.86
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	95,883.72	81,663.32
210401	Бичиг хэрэг	5,628.21	11,987.47
210402	Тээвэр, шатахуун	46,613.83	49,863.55
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,115.60	3,589.00
210404	Ном, хэвлэл	1,790.90	838.30
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	643.00	385.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	33,592.19	0.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	3,500.00	15,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,466.40	20,106.50
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	629.00	0.00
210604	Урсгал засвар	2,837.40	20,106.50
2107	Томилолт, зочны зардал	8,156.00	18,682.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,156.00	18,682.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	240,843.44	432,686.29
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	237,321.44	431,038.79
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400.00	337.50
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	218.00	200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	240.00	110.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	564.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	1,300.00	1,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.00	0.00

Жаргалант сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	204,324.63	282,104.68
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,246.77	108,461.17
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,648.80	3,495.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	128,429.05	170,148.51
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,098,229.12	1,296,998.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,535.20	20,253.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,966.20	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,569.00	20,253.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,066,693.92	1,276,745.42
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,029,982.50	1,244,854.37
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,711.42	30,652.62
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	221,298.63	213,160.18
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,678,506.32	2,356.30
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	4,369,243.93	0.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	309,262.39	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-4,457,207.69	210,803.88

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,856,356.15	4,054,460.44	834,077.72	6,744,894.31
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	547,324.88	92,272.28	1,351,270.82	1,990,867.99
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	547,324.88	92,272.28	5,808,478.52	6,448,075.68
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,309,031.27	-3,962,188.15	4,974,400.79	-296,818.63
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-4,457,207.69	-4,457,207.69
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	547,324.88	92,272.28	1,351,270.82	1,990,867.99
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	547,324.88	89,828.40	1,554,218.59	2,191,371.87
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	547,324.88	92,272.28	1,343,414.71	1,983,011.87
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-7,856.12	-7,856.12
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-2,443.88	0.00	-2,443.88
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	210,803.88	210,803.88

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,380,612.82	3,017,728.13
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	434,836.52	585,400.01
110	Орлогын албан татвар	209,087.48	238,092.39
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	209,087.48	238,092.39
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	153,123.22	186,314.88
110002	Үйл ажиллагааны орлого	18,683.10	10,279.64
110003	Хөрөнгийн орлого	35,405.56	40,389.95
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,875.60	1,107.92
113	Хөрөнгийн албан татвар	57,696.51	68,986.14
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,006.11	2,214.87
113002	Бууны албан татвар	8,040.00	7,620.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	48,650.40	59,151.27
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	168,052.54	278,321.48
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	11,714.36	13,265.84
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	7,783.33	8,768.79
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	286.00	637.68
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3,645.03	3,859.37
1181	Газрын төлбөр	2,311.31	4,413.13
118101	Газрын төлбөр	2,311.31	4,413.13
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	154,026.86	260,642.51
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	154,026.86	260,642.51
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	93,304.18	198,379.83
120	Нийтлэг татварын бус орлого	93,304.18	198,379.83
120003	Торгуулийн орлого	19,339.50	15,842.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	73,964.68	182,537.83
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	69,216.56	111,247.83
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,748.12	71,290.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,852,472.12	2,233,948.30
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	41,421.40	32,643.59
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,421.40	32,643.59
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,560.62	14,239.74
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,919.09	2,794.95
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,641.53	11,444.79
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,783,490.10	2,187,064.97
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,029,982.50	1,244,854.37
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	555,685.10	679,299.80
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	197,822.50	262,910.80

II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,027,009.92	2,511,926.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,027,009.92	2,511,926.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	918,750.25	1,212,540.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	331,210.29	422,254.96
210101	Үндсэн цалин	234,355.99	291,297.46
210102	Нэмэгдэл	37,981.57	100,103.80
210104	Урамшуулал	4,859.33	30,853.70
210105	Гэрээт ажлын хөлс	54,013.41	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,737.01	53,050.81
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,661.90	36,343.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,056.29	4,275.01
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,778.06	3,445.11
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	650.97	791.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,589.79	8,195.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	324,220.13	372,979.28
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,288.83	31,096.13
210302	Түлш, халаалт	299,261.30	340,364.64
210303	Цэвэр, бохир ус	1,670.00	1,518.50
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,592.96	43,591.47
210401	Бичиг хэрэг	4,849.96	8,219.34
210402	Тээвэр, шатахуун	21,236.50	29,916.28
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,115.60	3,589.00
210404	Ном, хэвлэл	1,790.90	1,267.70
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600.00	599.15
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,699.10	20,167.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,503.10	378.73
210604	Урсгал засвар	22,196.00	19,788.27
2107	Томилолт, зочны зардал	8,156.00	18,682.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,156.00	18,682.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	57,955.01	86,316.47
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	54,433.01	83,520.97
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400.00	359.50
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	218.00	218.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	240.00	218.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	564.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	1,300.00	1,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.00	0.00

Жаргалант сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,179.75	195,498.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	96,636.95	191,588.41
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,542.80	3,910.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,108,259.67	1,299,386.08
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,535.20	20,649.70
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,966.20	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,569.00	20,649.70
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,076,724.47	1,278,736.38
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,029,982.50	1,244,854.37
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,421.40	32,643.59
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,320.56	1,238.43
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	353,602.90	505,801.66
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	235,387.70	394,975.17
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	235,387.70	394,975.17
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	235,387.70	394,975.17
220001	Барилга байгууламж	197,180.00	354,895.94
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	38,207.70	40,079.23
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-235,387.70	-394,975.17
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	118,215.21	110,826.49
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	265,428.61	383,643.82
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	383,643.82	494,470.30

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувиар
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,843,209.90	1,545,163.95	298,045.95	83.8%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,406,225.10	1,260,268.01	145,957.09	89.6%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,385,571.90	1,239,618.31	145,953.59	89.5%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	437,704.10	422,254.96	15,449.14	96.5%
210101	Үндсэн цалин	312,048.00	291,297.46	20,750.54	93.4%
210102	Нэмэгдэл	120,856.10	100,103.80	20,752.30	82.8%
210104	Урамшуулал	4,800.00	30,853.70	-26,053.70	642.8%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,188.20	53,050.81	3,137.39	94.4%
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,207.80	36,343.70	1,864.10	95.1%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,495.10	4,275.01	220.09	95.1%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,596.10	3,445.11	150.99	95.8%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	899.00	791.46	107.54	88.0%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,990.20	8,195.53	794.67	91.2%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	375,276.80	372,979.28	2,297.52	99.4%
210301	Гэрэл, цахилгаан	32,747.40	31,096.13	1,651.27	95.0%
210302	Түлш, халаалт	340,899.40	340,364.64	534.76	99.8%
210303	Цэвэр, бохир ус	1,630.00	1,518.50	111.50	93.2%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,694.80	43,591.47	2,103.34	95.4%
210401	Бичиг хэрэг	8,543.60	8,219.34	324.26	96.2%
210402	Тээвэр, шатахуун	31,399.80	29,916.28	1,483.53	95.3%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,651.40	3,589.00	62.40	98.3%
210404	Ном, хэвлэл	1,500.00	1,267.70	232.30	84.5%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600.00	599.15	0.85	99.9%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	50,700.00	49,146.80	1,553.20	96.9%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	30,800.00	29,358.53	1,441.47	95.3%
210604	Урсгал засвар	19,900.00	19,788.27	111.73	99.4%
2107	Томилолт, зочны зардал	19,395.70	18,682.00	713.70	96.3%
210702	Дотоод албан томилолт	19,395.70	18,682.00	713.70	96.3%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	87,921.40	84,414.59	3,506.81	96.0%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	85,063.40	81,619.09	3,444.31	96.0%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	500.00	0.00	100.0%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400.00	359.50	40.50	89.9%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	218.00	218.00	0.00	100.0%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	240.00	218.00	22.00	90.8%
210807	Газрын төлбөр	1,500.00	1,500.00	0.00	100.0%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	312,690.90	195,498.41	117,192.49	62.5%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	305,690.90	191,588.41	114,102.49	62.7%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,000.00	3,910.00	3,090.00	55.9%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,653.20	20,649.70	3.50	100.0%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	20,653.20	20,649.70	3.50	100.0%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	20,653.20	20,649.70	3.50	100.0%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	436,984.80	284,895.94	152,088.86	65.2%
220001	Барилга байгууламж	436,984.80	284,895.94	152,088.86	65.2%

Жаргалант сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,843,209.90	1,587,659.40	255,550.50	86.1%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	269,818.20	0.00	269,818.20	0.0%
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	269,818.20	0.00	269,818.20	0.0%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,248,687.00	1,475,121.58	-226,434.58	118.1%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,248,687.00	1,212,210.78	36,476.22	97.1%
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.00	262,910.80	-262,910.80	0.0%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	324,704.70	112,537.83	212,166.88	34.7%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	150,347.40	111,247.83	39,099.58	74.0%
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	1,290.00	-290.00	129.0%
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	173,357.30	0.00	173,357.30	0.0%
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл□	0.00	173,357.37	-173,357.37	0.0%
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл□	0.00	215,852.82	-215,852.82	0.0%
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	48	48	0.00	100.0%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	0.00	100.0%
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	0.00	100.0%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23	23	0.00	100.0%
620001	Удирдах ажилтан	9	9	0.00	100.0%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12	0.00	100.0%
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	0.00	100.0%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	23	23	0.00	100.0%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	10	0.00	100.0%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТУ)	6	6	0.00	100.0%
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	0.00	100.0%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	27,560.60	14,239.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	27,560.60	14,239.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,240.00	13,001.30
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,240.00	13,001.30
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,240.00	13,001.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,320.60	1,238.40
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,320.60	1,238.40
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,320.60	1,238.40
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	27,560.60	14,239.70
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,919.10	2,794.90
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,641.50	11,444.80

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 22,638.2 мянган төгрөгийн 2 зөрчил¹ илэрсэнд алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 242,141.4 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн ч орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл иргэний орлогын татвар хураамж 4,720.4 мянга, ҮХЭХ борлуулсны албан татвар 2,892.1 мянга, газрын дуудлага худалдаа 1,200.0 мянга, хог хаягдлын хураамж 2,740.6 мянга, ҮХЭХ-ийн татвар 297.3 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 3,794.5 мянган төгрөгөөр тус тус батласан төлөвлөгөө биелээгүй бөгөөд нийт 5 нэр төрлийн татварын орлогын 15,347.6 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8², Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.3³ дахь заалт, мөн үнэлгээ ба хуваарилалт гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, зарцуулах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2. Дотоод хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Жаргалант сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 7,290.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 235.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 7,055.5 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага өгсөн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10⁴ дахь заалтыг зөрчсөн бөгөөд “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Харьяа төсөвт байгууллагуудын санхүү төсвийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулж, хариуцлагыг дээшлүүлэх, төсвийн сахилга батыг дээшлүүлж, өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

² Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ

³ жинхэнэ хэрэгжилтийн

⁴ өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Жаргалант сумын Засаг дарга	2	22,368.5					2	22,368.5				
Дүн	2	22,368.5					2	22,368.5				